

**ΔΗΜΟΣ
ΛΑΠΗΘΟΥ**

τα νέα της Λαπήθου

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΠΗΘΟΥ • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 57 • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020 • ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΑΡΙΣΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ 2019-2020

Παγματοποιήθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2020, στο χώρο εκδηλώσεων του Δήμου Λαπήθου, η καθιερωμένη ετήσια εκδήλωση βράβευσης των Άριστων Αποφοίτων Λυκείων της σχολικής χρονιάς 2019 - 2020, με καταγωγή τη Λάπηθο. Την εκδήλωση συνδιοργάνωσαν ο Δήμος Λαπήθου, το Προσφυγικό Σωματείο «Η ΛΑΠΗΘΟΣ» και η Σχολική Εφορεία Λαπήθου, με την ενεργό συμμετοχή του Συμβουλίου Νεολαίας του Δήμου Λαπήθου. Βραβεύτηκαν συνολικά 15 άριστοι απόφοιτοι, οι οποίοι συγκέντρωσαν γενική βαθμολογία 18.5 και άνω.

Οι δεκαπέντε απόφοιτοι που τιμήθηκαν ήταν οι ακόλουθοι: Χρίστου Ειρήνη, Περικλέους Μαρίνα, Κώστα Έλενα, Ανδρέου Απόστολος, Ανδρέου Χρυσάνθη, Θεοδωρόπουλος Αθανάσιος, Ισαάκ Θεοδώρα, Κυπριανού Σταύρος, Λαμπρίδης Νεόφυτος, Μενοίκου Ανδρέας, Μιλτιάδους Μάριος, Ναθαναήλ Ανδρέας, Παλάοντα Ειρήνη, Συμεού Βασιλική και Φυλακτού Αντριάνα.

Στην εκδήλωση απύθνυαν σύντομους χαιρετισμούς ο Δήμαρχος Λαπήθου κ. Νεοπτόλεμος Κότσαπας, ο Πρόεδρος του Προσφυγικού Σωματείου «Η ΛΑΠΗΘΟΣ» κ. Δημήτρης Μηνάς και η Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας Λαπήθου κ. Γεωργία Παντέχη - Παντούρη, οι οποίοι τόνισαν τη σημασία που έχει η εκδήλωση για τη σημερινή νεολαία. Συνεχάρησαν τους άριστους αποφοίτους και τους ευχήθηκαν καλή σταδιοδρομία και εις ανώτερα.

Οι άριστοι παρέλαβαν συνολικό χρηματικό ποσό €2550 ευρώ από τους διοργανωτές: Δήμο Λαπήθου, Προσφυγικό Σωματείο «Η ΛΑΠΗΘΟΣ», Σχολική Εφορεία Λαπήθου, Πολιτιστικό Ίδρυμα Λαπήθου, καθώς και

από τα αδέρφια Μάκη, Ελευθερία και Χριστόδουλο Τσουλούπα ως εισφορά, στη μνήμη των γονέων τους μ. Ανδρέα και Μαρουίλλας Τσουλούπα-Αλλαμένου.

Παράλληλα με τα χρηματικά βραβεία δόθηκαν σε όλους τους άριστους αξιόλογα βιβλία Λαπθησιτών Συγγραφέων: Εκ μέρους των διοργανωτών το βιβλίο «ΙΜΕΡΟΕΣΣΑ ΛΑΠΗΘΟΣ 3000 ΧΡΟΝΙΑ» και το βιβλίο «Ελληνικό Γυμνάσιο Λαπήθου, 100 χρόνια ιστορικής μνήμης».

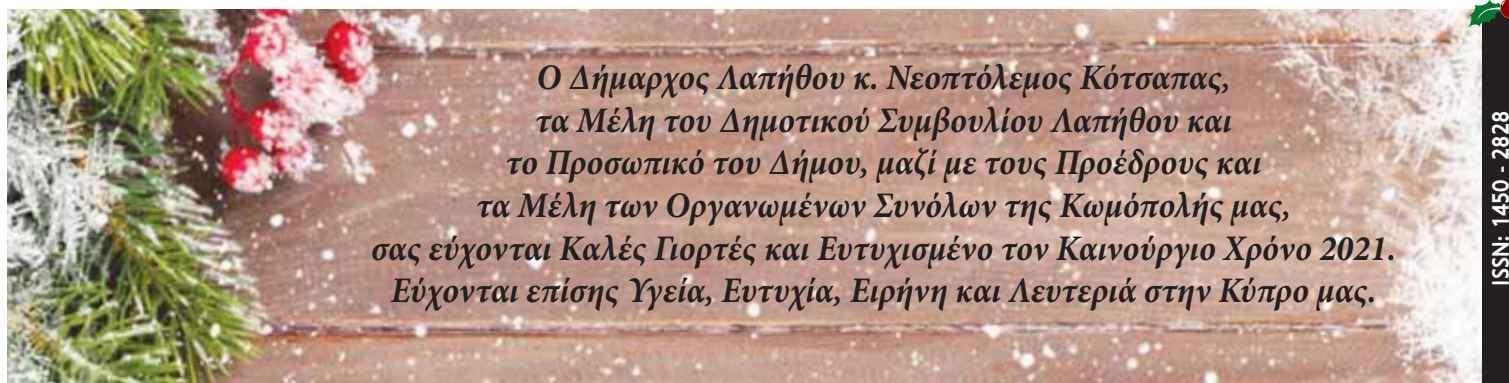
Από Λαπθησιώτες συγγραφείς: Το βιβλίο του κ. Φαίδρου Καβαλλάρη «Έτη φωτός», 2 CD της συναυλίας του κ. Φαίδρου Καβαλλάρη που δόθηκε στην Ιαπωνία και 1 CD «ΚΥΠΡΑ» από ζωντανή ηχογράφηση με πρώτες εκτελέσεις του. Προσφέρθηκαν στη μνήμη των γονέων του μακαριστών Παναγιώτη και Μαρουίλλας Καβαλλάρη. Δόθηκαν επίσης, η ποιητική συλλογή της κ. Φραντζέσκας Φραντζέσκου - Εμμανουήλ «Η δική μου γη...», το βιβλίο της κ. Ήβης Σιακαλλή - Αργυρίδου «Δοκίμια Εκπαιδευτικού Προβληματισμού» στη μνήμη των γονέων της Διονύση και

Ισμήνης Σιακαλλή και 2 βιβλία της πολυβραβευμένης κ. Άννας Καλογήρου - Παύλου, Εκπαιδευτικού με τίτλο «Κύπρος Παρούσα» και «Κάποιο μάτι μας κοιτά».

Από παρακαταθήκη βιβλίων θανόντων Συγγραφέων δόθηκαν:

α) το βιβλίο του αείμνηστου Φωκά Ν. Φωκαΐδη «Της Λαπήθου αναμνήσεις», **β)** το βιβλίο του αείμνηστου Γρηγόρη Ορφανίδη «Η πολυτάραχη ζωή μου, μνήμες και στιγμιότυπα» και **γ)** το βιβλίο του αείμνηστου Κώστα Π. Κύρρη «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ 1191 - 1955».

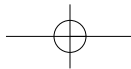
Σημειώνουμε ότι η εκδήλωση ήταν σύντομη, λόγω των περιορισμών της πανδημίας. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στον υπαίθριο χώρο με περιορισμένο αριθμό ατόμων, με προτεραιότητα στους άριστους και στα άτομα που τους είχαν συνοδεύσει. Είχαν τηρηθεί αυστηρά όλες οι διατάξεις του υγειονομικού διατάγματος.

*Ο Δήμαρχος Λαπήθου κ. Νεοπτόλεμος Κότσαπας,
τα Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Λαπήθου και
το Προσωπικό του Δήμου, μαζί με τους Προέδρους και
τα Μέλη των Οργανωμένων Συνόλων της Κωμόπολής μας,
σας εύχονται Καλές Γιορτές και Ευτυχισμένο τον Καινούργιο Χρόνο 2021.
Εύχονται επίσης Υγεία, Ευτυχία, Ειρήνη και Λευτεριά στην Κύπρο μας.*

ISSN: 1450 - 2828

Ετήσιο Πλάνο Δραστηριοτήτων Δήμου Λαπήθου για το 2021

Ο Δήμος Λαπήθου, μέσα στα πλαίσια της λιτότητας και των οικονομικών του δυνατοτήτων, υπόσχεται να προσφέρει στους Δημότες του όσες εκδηλώσεις μπορεί και μάλιστα αναβαθμισμένες. Λόγω της συνεχιζόμενης πανδημίας, όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν, μεταξύ άλλων ενδέχεται κατά το επόμενο έτος να πραγματοποιηθούν και οι κάτωθι εκδηλώσεις:

- Κόψιμο Βασιλόπιτας και Χριστουγεννιάτικη Εκδήλωση
- Παρουσίαση βιβλίων Λαπηθιωτών Συγγραφέων
- Μνημόσυνο Ευφροσύνης Προεστού
- Βράβευση άριστων αποφοίτων μαθητών Λυκείου σχολικής χρονιάς 2020-2021
- Εκδήλωση για τα παιδιά της Λαπήθου
- Εκδήλωση «Μνήμες Κατεχομένων» (Ένωση Κατεχομένων Δήμων)
- Εκδηλώσεις Μνήμης, Τιμής και Αγώνα (Επαρχιακή) - Κερύνειας
- Συνεστίωση ή Χοροεσπερίδα (Σωματείο «Η ΛΑΠΗΘΟΣ»)
- Επίσκεψη στο υιοθετημένο Φυλάκιο Αφύσਾਲος
- Συνέδριο - Διαλέξεις - Παρουσιάσεις με επίκαιρα και άλλα ενδιαφέροντα θέματα
- Εκδρομή Συνταξιούχων Λαπηθιωτών
- Δραστηριότητες Συμβουλίου Νεολαίας Δήμου Λαπήθου (διάφορες)

• Στα πλαίσια των εκδηλώσεων της Εθνικής Παλιγγενεσίας, εάν οι συνθήκες το επιτρέψουν μέχρι τότε, ο Δήμος Λαπήθου προγραμματίζει σε συνεργασία με την Επιτροπή «Ηχώ της Κύπρου 1821-2021» επετειακή εκδήλωση για τον Κωνσταντίνο Κανάρη και τη σχέση του με τη Λάπηθο. Σε περίπτωση που θα είναι εφικτό, η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή, 16 Ιουνίου 2021, στο οινοποιείο «Οίνου Γη» στο Κτήμα Βασιλειάδη, στην Κοινότητα Ομόδους και θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων χαιρετισμούς από τους διοργανωτές, από τον Δήμαρχο Ψαρών και ιστορική ανάλυση του θέματος από τον Επίκουρο Καθηγητή Ιστορίας του Πανεπιστημίου Κύπρου κ. Πέτρο Παπαπολυβίου.

• Σημ.: κάποιες από τις εκδηλώσεις γίνονται από κοινού ή σε συνεργασία με τα Οργανωμένα Σύνολα της Λαπήθου.

ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Έκδοση εφημερίδας «Τα Νέα της Λαπήθου»
- Συμπλήρωση του Μητρώου Λαπηθιωτών
- Συντήρηση και βελτίωση της Ιστοσελίδας του Δήμου
- Εκδόσεις για τη Λάπηθο
- Συλλογή στοιχείων της πολιτιστικής μας κληρονομιάς για το Αρχείο του Δήμου
- Εμπλουτισμός του Μουσείου του Δήμου με εκθέματα Λαϊκής Τέχνης της Λαπήθου

ΔΗΜΟΣ
ΛΑΠΗΘΟΥ

τα νέα της Λαπήθου

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΠΗΘΟΥ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΓΡΑΦΕΙΑ:

Προδρόμου 36, 2063 Στρόβολος, Λευκωσία - Κύπρος

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 22427733, ΦΑΞ: 22427731

E-mail: demos@lapithos.org.cy

www.lapithos.org.cy

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ: Μάρω Φυτιή

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΣΕΛΙΔΩΣΗ & ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

Τυπογραφείο Theopress Ltd

ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Επιτροπή Τύπου και Εκδόσεων Δήμου Λαπήθου

Ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο ευχαριστούν θερμά όλους τους χορηγούς για την οικονομική στήριξη της εφημερίδας.

Έφυγαν μακριά μας...

Στη διάρκεια της περιόδου Ιουλίου-Δεκεμβρίου 2020, έφυγαν από τη ζωή με τον πόθο της επιστροφής ανεκπλήρωτο και ετάφησαν στην (αναφερόμενη ημερομηνία), μακριά από τη γενέτειρά τους Λάπηθο οι κάτωθι:

01.07.2020	Νιόβη Μηνά (93 ετών), απόδημος κάτοικος Μεγάλης Βρετανίας.
03.08.2020	Παναγιώτης Κακουλλή (79 ετών), κάτοικος Δασουπόλεως. Στη μνήμη του έγιναν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου ύψους €1855.
04.08.2020	Ελένη (Νίτσα) Φλωρίδη - Αναστασίου (78 ετών), θυγατέρα του μ. Σέργιου Φλωρίδη.
05.09.2020	Κώστας Γεωργίου Σοφοκλέους (56 ετών).
09.09.2020	Γλαύκος Ξένος (85 ετών).
13.09.2020	Δημήτρης Κ. Τσιμούρης (84 ετών). Στη μνήμη του έγιναν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου ύψους €2500.
22.09.2020	Κυριάκος Χαράλαμπος Κουδουνά (80 ετών).
23.09.2020	Γιαννάκης Ανδρέα Σιαμπουρτή (70 ετών).
26.09.2020	Πέτρος Κώστα Μαϊρούδη (88 ετών), κάτοικος Λεμεσού και πρώην απόδημος Μεγάλης Βρετανίας.
07.10.2020	Κώστας Κωνσταντή Καρατζιάς (90 ετών), απόδημος κάτοικος Αυστραλίας.
15.10.2020	Ανδρέας Αποστόλου (68 ετών).
17.10.2020	Ειρήνη Χαραλάμπος (88 ετών).
31.10.2020	Αθηνούλα Ανδρέα Αχιλλέως (87 ετών).
04.11.2020	Νίκος Αλεξάνδρου (90 ετών).
07.11.2020	Κούλα Σάββα Κακουλλή (62 ετών).
12.11.2020	Χριστάκης Γρηγορίου (62 ετών).
29.11.2020	Πέτρος Λοϊζίδης (62 ετών), απόδημος κάτοικος Αμερικής
30.11.2020	Σπύρος Ελευθερίου (80 ετών). Στη μνήμη του έγιναν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου ύψους €585.

Ας είναι ελαφρύ το χόμα που τους σκεπάζει και αιώνια η μνήμη τους.

ΕΓΙΝΑΝ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου

Σούλα Μούρεττου, Αντιδήμαρχος Λαπήθου, στη μνήμη των γονέων της Χαρίτωνος και Μαργαρίτας Παρασκευοπούλου και των πεθερικών της Κώστα και Στέλλας Μούρεττου, καθώς επίσης και των συγχωριανών της Ανδρέα Χαννίδη, Ευαγγελίας Βανέζη, Σωτήρη Χάβαρου, Νίκης Μαϊρούδη, Γιαννάκη Κόμπου, Σωτήρη Κατελάρη, Πανίκκου Λαπηθιώτη, Οδυσσέα Αγγελή και Αντώνη Χρυσάνθου - Ρούσου €200

Κλαίρη Αχιλλέως και Δόξης Αχιλλέως, στη μνήμη των γονέων τους Ανδρέα και Αθηνούλας Αχιλλέως €200

Δρ Πέτρος Φλωρίδης απόδημος κάτοικος Ιρλανδίας, στη μνήμη της αδελφής του Νίτσας Φλωρίδη - Αναστασίου €150

Τάκης Πουλλής, στη μνήμη των: Γεωργίου Τηλεμάχου, Ανδρέα Χαννίδη και του εκ Κυρηνείας Ερμή Χριστοδούλου (στρατιωτικού) €150

Ειρήνη Δημητρίου στη μνήμη του συζύγου της Γιαννάκη Δημητρίου €100

Ανδρέας Ε. Ελευθερίου, στη μνήμη του αδελφού του Τάκης Ελευθερίου (Γυμναστή) €100

Κώστας Πρωτόγερος, στη μνήμη των Λαπηθιωτών που απεβίωσαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας (covid 19) €100

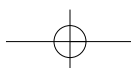
Τάκης Πουλλής, στη μνήμη του Τάκη Ελευθερίου (Γυμναστή) €50

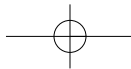
Αθηνά Αγγελή, στη μνήμη του πατέρα της Οδυσσέα Αγγελή €20

Τάκης Καρολίδης, στη μνήμη των γονέων του Ανδρέα και Ελένης Καρολίδου €20

Με τη στήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

Εσπερινός Αγίου Ευλαλίου

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, οι Δήμοι Λαπήθου και Καραβά και τα Προσφυγικά Σωματεία των δύο Δήμων, διοργάνωσαν στην προσφυγιά τον εσπερινό του Αγίου Ευλαλίου, πρώτου Επισκόπου Λαμπούσας, την Τετάρτη, 21 Οκτωβρίου 2020, στην εκκλησία του Αποστόλου Βαρνάβα και Αγίου Μακαρίου στη Δασούπολη, όπου φυλάσσεται και η εικόνα του Αγίου.

Ο εσπερινός, όπως και άλλες εκδηλώσεις των δύο κατεχόμενων μας Δήμων, συμβάλουν θετικά στη στήριξη των προσπαθειών για διατήρηση της θρησκευτικής παράδοσης και ιστορίας του τόπου μας και της ενίσχυσης του ηθικού φρονήματος των συνδημοτών μας μέχρι την ευλογημένη μέρα της επιστροφής στην κατεχόμενη γη μας.

Του εσπερινού προέστη ο Πανιερότατος Μητροπολίτης Κερύνειας κ.κ. Χρυσόστομος, παρουσία των Δημάρχων Λαπήθου και Καραβά κ.κ. Ν. Κότσαπα και Ν. Χατζηστεφάνου και του πρώην Βουλευτή Κερύνειας κ. Σοφοκλή Φυττή. Παρέστησαν επίσης Μέλη των Οργανωμένων Συνόλων και δημότες των δύο κωμοπόλεων.

Οι εκκλησιασθέντες ύμνησαν τον Πολιούχο Άγιο Επίσκοπο Λαμπούσας και προσευχήθηκαν, παρακαλώντας τον να τερματίσει τον άδικο εκτοπισμό που για 46 ολόκληρα χρόνια ταλαιπωρεί το λαό

μας και να βοηθήσει στη σύντομη επιστροφή μας στις πατρογονικές μας εστίες.

Ο Άγιος Ευλάλιος ή Ευλάβιος έζησε τον 12ον αιώνα μ.Χ. και υπήρξε, κατά πάσα πιθανότητα, ο πρώτος Επίσκοπος Λαμπούσας – Λαπήθου. Ο μονότολος Βυζαντινός Ναός του Αγίου Ευλαλίου βρίσκεται σήμερα μέσα στα όρια στρατιωτικής ζώνης των τουρκικών στρατευμάτων κατοχής, μαζί με το μοναστήρι της Παναγίας της Αχειροποιήτου. Οι δύο Ναοί αντιμετωπίζουν σήμερα σοβαρά κτηριακά και στατικά προβλήματα, που χρειάζονται άμεση επισκευή και συντήρηση. Μέχρι στιγμής δεν έχει γίνει καμιά προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή.

ΤΙΜΙΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ:

Η αρχαιότερη εκκλησία και η μικρότερη ενορία της Λαπήθου

Η εκκλησία του Τιμίου Προδρόμου και η ομώνυμη ενορία βρίσκονται στο κέντρο της κωμόπολης της Λαπήθου. Η εκκλησία του Τιμίου Προδρόμου, κτίσμα του 18ου αιώνα (1893), είναι η αρχαιότερη από τις έξι ενοριακές εκκλησίες, ενώ η ομώνυμη ενορία είναι η μικρότερη σε εδαφική έκταση και αναλογία πληθυσμού. Επίσης κάτι πολύ χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι σε σχέση με τις υπόλοιπες πέντε εκκλησίες – ενορίες, η ενορία αυτή δεν διαθέτει ούτε ενοριακό ξωκλήσι, ούτε δικό της κοιμητήριο. Κάποιοι παλιοί κάτοικοι πίστευαν ότι το ξωκλήσι του Αγίου Γεωργίου του Εξορινού ανήκει σ' αυτή την ενορία. Στην πραγματικότητα όμως αυτό βρίσκεται στα όρια που χωρίζουν την ενορία του Τιμίου Προδρόμου από την Αγία Παρασκευή και εκκλησιαστικά ανήκει στην Αγία Παρασκευή.

Επίσης οριακά και πάλι προς τα βόρεια, προς την πλευρά της ενορίας του Αγίου Λουκά και της τουρκοκυπριακής συνοικίας, μέχρι τις αρχές του περασμένου αιώνα, βρίσκονταν τα γραφεία της Εξαρχίας της Ιεράς Μητροπόλεως Κερυνείας, τα οποία εξυπηρετούσαν τους χριστιανούς κατοίκους των κωμοπόλεων Λαπήθου – Καραβά και των Περιχώρων. Μέχρι σήμερα στις εκκλησίες μας ο Μητροπολίτης Κερυνείας μνημονεύεται και ως Έξαρχος Λαπήθου και Καραβά.

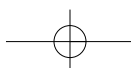
Μέσα στο εσωτερικό του Ιερού Ναού του Τιμίου Προδρόμου ο προσκυνητής εντυπωσιάζετο από το εξαιρετικό σκαλιστό τέμπλο άσπρου χρώματος, από τα λιγοστά που συναντούμε σε ορθόδοξους Χριστιανικούς ναούς. Επίσης εντύπωση προκαλούσε και η εικόνα του Τιμίου Προδρόμου, όπου ο Άγιος εμφανιζόταν με

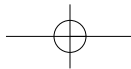

δύο άσπρες φτερούγες σαν Άγγελος, καθώς και το πολύχρωμο μαρμαρένιο πάτωμα του ναού.

Η εκκλησία του Τιμίου Προδρόμου του Βαπτιστή γιόρταζε και πανηγύριζε στις 29 Αυγούστου. Προσέλκυε προσκυνητές, όχι μόνο από τη Λάπηθο, αλλά και από τα περίχωρα.

Η πανήγυρη ήταν αρκετά ξακουστή παλαιότερα, γιατί πρόσφερε εκλεκτά εργόχειρα και ξακουστά είδη πρώτης ανάγκης από τις παραδοσιακές λαϊκές τέχνες της Λαπήθου, τέχνες που μεσουρανούσαν τότε (αγγειοπλαστική, κεντητική, υφαντική, μαχαιροποιία – σιδηρουργία κ.ά.).

ΛΑΠΗΘΟΣ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

«ΕΝ ΔΕ ΤΩ ΜΕΤΑΞΥ ΛΑΠΗΘΟΣ ΕΣΤΙ ΠΟΛΙΣ ΥΦΟΡΜΟΝ ΕΧΟΥΣΑ ΚΑΙ ΝΕΩΡΙΑ
ΛΑΚΩΝΩΝ ΚΤΙΣΜΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΑΝΔΡΟΥ...» (Στράβωνας)

«ΛΑΠΗΘΟΣ ΠΟΛΙΣ ΙΜΕΡΟΕΣΣΑ ΕΣΤΙ...» (Αλέξανδρος Εφέσιος)

Άγνωστες σελίδες της Κυπριακής Ιστορίας

Ο Κανάρης ήρθε στην Κύπρο και απέπλευσε από τη Λάπηθο στις 19 Ιουνίου του 1821

Οι ζωντανές αφηγήσεις ηλικιωμένων ανθρώπων της Λαπήθου που μεταδόθηκαν από γενιά σε γενιά μιλούν, επιβεβαιώνουν και συγκλίνουν στο γεγονός ότι ο Κωνσταντίνος Κανάρης απέπλευσε από τη Λάπηθο το βράδυ της 19^{ης} Ιουνίου του 1821 και όχι σε κάποια άλλη μεταγενέστερη χρονική περίοδο, όπως αφήνουν να νοηθεί κάποιοι ερευνητές.

Τόσο οι εμπειριστατωμένες μαρτυρίες των απογόνων των προκρίτων της Λαπήθου, όσο και τα υπαρκτά ονόματα που αναφέρονται σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, καταμαρτυρούν πέραν πάσης αμφιβολίας του λόγου το αληθές.

Ονόματα κλειδιά όπως ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός, ο Χ'Ήλιος, ο Γεώργιος Πασπάλλας, ο Χ'Λοΐζου, ο Χ'Νικολής, ο Έξαρχος Αλέξανδρος, ο Μουσκούδης και πολλοί άλλοι πρόκριτοι της Λαπήθου και του Καραβά, που συνέδεσαν τα ονόματά τους με την επίσκεψη Κανάρη, εκτελέστηκαν την 9^η Ιουλίου 1821, ως εκ τούτου δεν ζούσαν το 1825.

Αξιολογώντας τις οικογένειες των απογόνων καταλήγουμε στο γεγονός ότι πρόκειται για μεγάλες και σοβαρές οικογένειες της Λαπήθου, με ευπόληπτα, τίμια άτομα, μορφωμένα, που κρατούσαν την προφορική παράδοση με καύχημα για τα ηρωικά κατορθώματα και την προσφορά των προγόνων τους στους Εθνικούς Αγώνες.

Είναι γεγονός όμως ότι, όσο ισχυρός και εμπειριστατωμένος και να είναι ο προφορικός λόγος, με την πάροδο του χρόνου είναι φυσικό να εξασθενίζει, να αφήνει κενά και να διαγράφει στοιχεία. Δυστυχώς έτσι και στην περίπτωση της επίσκεψης του Κανάρη στη Λάπηθο, από την στιγμή που δεν κατεγράφησαν τα γεγονότα στην ώρα τους και δη από κάποιο άμεσα εμπλεκόμενο ιστορικό γνώστη των γεγονότων, ίσως καλύτερα και από κάποιο Λαπηθιώτη, φτάσαμε σήμερα στο σημείο να έχουμε μια εικόνα με πολλές αποσπασματικές κα-

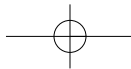
ταγραφές και διαφορετικές μαρτυρίες. Παρόλα αυτά οι συγκλίσεις των μαρτυριών στα διάφορα κείμενα που έχουμε στη διάθεσή μας είναι πάρα πολλές, ενώ οι αποκλίσεις παραμένουν ελάχιστες εξαιρέσεις και δη ατεκμηρίωτες. Είναι, όμως αποδεκτό ότι και ο προφορικός λόγος παραμένει αναπόσπαστο κομμάτι της ιστορίας ενός τόπου.

Καταξιωμένοι συγγραφείς όπως ο Γεώργιος Ι. Κηπιάδης, Κώστας Σιακαλλής, Χρ. Λίβας, Αρ. Β. Χαραλαμπίδης, Κ. Φυλακτού, οι απόγονοι του Γ. Πασπάλλα με το επίθετο «Κραμβήες», οι απόγονοι του Χ'Ήλιος (Πόστανοι, Πίπυροι, Παρασκευαΐδης, Κοσπαΐτζήδες, Διγενήδες, Κωνσταντινίδης) και ο εκπαιδευτικός Επαμεινώνδας Ηλιάδης επιβεβαιώνουν τους λόγους που ο μήνας Ιούνιος του 1821 θα πρέπει να θεωρηθεί ιστορικά βάσιμος. Επί πλέον αξιοσημείωτες συγκλίνουσες πληροφορίες παρέχουν και τα κατάστιχα των εκκλησιών της Λαπήθου και κυρίως της Αγίας Παρασκευής και του Αγίου Λουκά που σώθηκαν για αρκετά χρόνια μετά το 1821.

Ο Κωνσταντίνος Κανάρης γεννήθηκε στα Ψαρά το 1793 (αρχεία Ελληνικού Ναυτικού), όπου και μεγάλωσε. Ήταν το μικρότερο παιδί του Ψαριανού Δημογέροντα

Μιχαήλ Κανάρη και της Μαρώς (το γένος Μπουρέκα). Ο Κωνσταντίνος έμεινε από πολύ μικρός ορφανός από πατέρα και αναγκάστηκε να δουλεύει στα πλοία των συγγενών του και κυρίως σ' αυτό του θείου του Μπουρέκα, στο οποίο και ανέλαβε καπετάνιος ο ίδιος σε ηλικία 20 ετών. Από νεαρής ηλικίας και ενώ το επώνυμο του ήταν «Κανάρης» κατέληξε τελικά να γίνει Κανάρης και να παραμείνει μέχρι το τέλος της ζωής του για να το κληροδοτήσει και στους απογόνους του. Υπερηφανευόταν για την καταγωγή του λέγοντας χαρακτηριστικά: «Εγώ είμαι γνήσιος Ψαριανός. Η καταγωγή μου και το σόι μου ξεκινούν από τα Ψαρά και από εμένα».

Σύζυγος του Κανάρη ήταν η Δέσποινα Μανιάτη, γυναίκα από πλούσια Ψαριανή οικογένεια, με την οποία απέκτησαν επτά παιδιά: τον Νικόλαο (γεννήθηκε το 1818), τον Θεμιστοκλή (1819), τον Θρασύβουλο (1820), τον Μιλτιάδη (1822), τον Λυκούργο (1826), την Μαρία (1828) και τον Αριστείδη (1831). Μέσα σε 18 χρόνια το ζεύγος Κανάρη έχασε σε πολύ νέες ηλικίες (από 19 έως 39 ετών) τα 5 από τα 7 παιδιά του, με τρεις από τους γιους του να σκοτώνονται στην Ελλάδα και τους άλλους δύο σε ξένη χώρα.

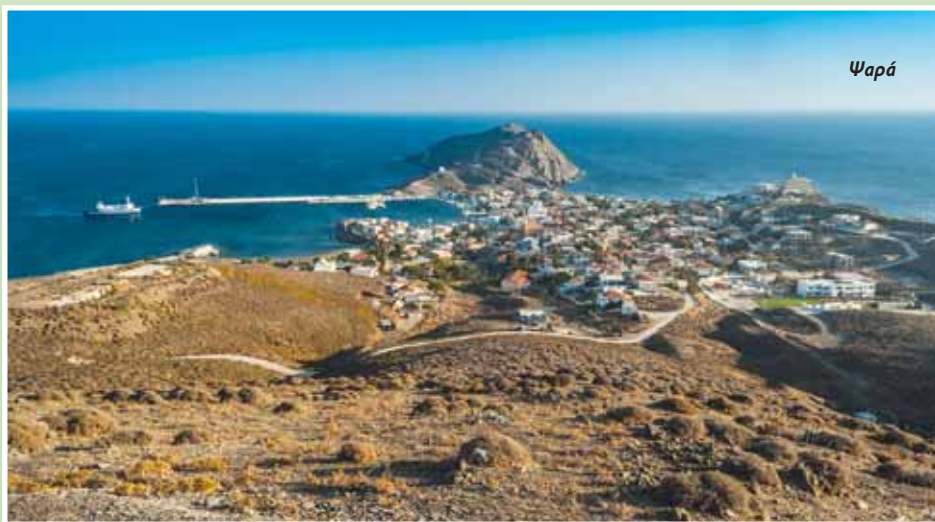

Στις 2 Σεπτεμβρίου 1877, κτυπημένος από ημιπληγία, πεθαίνει από ανακοπή καρδιάς, όντας εν ενεργεία Πρωθυπουργός και ενταφιάζεται πολύ κοντά στην είσοδο του Α΄ Νεκροταφείου Αθηνών, απέναντι από το Μνημείο του Τσοσίσα. Το σπίτι που έμενε στην Αθήνα βρισκόταν στην οδό Κυψέλης 56, κοντά στην πλατεία Κυψέλης, η οποία στην συνέχεια μετονομάστηκε σε «Πλατεία Κανάρη» προς τιμήν του.

Ο Κωνσταντίνος Κανάρης ήταν Έλληνας επαναστάτης, τολμηρός και ανδρείος, που εξελίχθηκε σε μια από τις σπουδαιότερες ηρωικές μορφές του ναυτικού αγώνα κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Η δράση του Κανάρη στη θάλασσα άρχισε να διευρύνεται και οι επιτυχίες του να αυξάνονται, με αποκορύφωμα την πυρπόληση της Τουρκικής Ναυαρχίδας στην Χίο, τον Ιούνιο του 1822. Δύο χιλιάδες Τούρκοι νεκροί (ανάμεσά τους και ο Τούρκος Ναύαρχος Καρά Αλής) ήταν ο τραγικός απολογισμός, καθώς και τεράστιες υλικές ζημιές. Αυτή η μεγάλη επιτυχία του Κανάρη στη Χίο, στα πρώτα στάδια της Ελληνικής Επανάστασης, τη βοήθησε επικοινωνιακά πάρα πολύ, τόσο μεταξύ των επαναστατημένων Ελλήνων, όσο και μεταξύ των Ευρωπαίων, γιατί στην πορεία είχαμε να δούμε χειρότερα. Η έλλειψη πόρων ωστόσο αποσυντόνισε το Ελληνικό Ναυτικό, με αποτέλεσμα πλοία να σηκώνουν ξένες σημαίες και να επιδίδονται στην πειρατεία και τα πληρώματα στην απειθαρχία. Παρόλα αυτά ο Κανάρης κράτησε την πειθαρχία στα δικά του πληρώματα και μαζί με άλλους αγνούς πατριώτες κράτησαν και τον αγώνα μέχρι το τέλος.

Ωστόσο η δραστηριότητα του Μπουρλοτιέρη Κανάρη και οι επιτυχίες του δεν σταμάτησαν ποτέ. Στα μάτια των Ελλήνων και των Ευρωπαίων ήταν ο Εθνικός Ήρωας της Ελλάδας, ενώ για τους Τούρκους και τους συμμάχους τους ο φόβος και ο τρόμος των θαλασσών.

Το 1825 ακόμη μια μεγάλη απειλή κατά της Ελληνικής Επανάστασης εμφανίζεται στον ορίζοντα. Οι Αιγύπτιοι με ναύαρχο τον Μωχάμετ Άλη ετοιμάζουν νηοπομπή με 60 πολεμικά πλοία και 200 φορτηγά στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας και την αποστολή τους παρά το πλευρό των Τούρκων κατά των Ελλήνων. Η Ελληνική Επαναστατική Κυβέρνηση με τον Λάζαρο Κουντουριώτη αξιοποίησε σωστά τις πληροφορίες και συνέλαβε ένα παράτολμο εγχείρημα. Να κτυπηθεί ο Αιγυπτιακός στόλος μέσα στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας. Στις 10 Αυγούστου 1825, οι Μανόλης Τομπάζης, Αντώνιος Κριεζής, Αντώνιος Βώκος, Μανόλης Μπούτης, με επί κεφαλής τον Κωνσταντίνο Κανάρη και με σχέδιο του ίδιου, εισέρχονται κα-

Ψαρά

ταδρομικά στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας με υψωμένη τη Ρωσική σημαία για παραπλάνηση, υλοποιώντας την άκρως επικίνδυνη αποστολή τους. Ανεξαρτήτως αποτελέσματος η προσπάθεια ήταν ένα μεγαλείο θαυμασμού και ανδρείας που αναγνωρίστηκε τόσο από ξένους, όσο και από Έλληνες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι παρά το πλευρό των Αιγυπτίων ήταν οι Γάλλοι, ο δε κυβερνήτης του γαλλικού πολεμικού «Μέλισσα», Ναύαρχος Αγκρύς, συγχυσμένος και πανικοβλημένος από την παρουσία του Κανάρη δίπλα από το πλοίο του, δήλωσε χαρακτηριστικά: «...σωθήκαμε από μεγάλο θαύμα και χάρις στη μεγάλη άπνοια που επικρατούσε τη συγκεκριμένη στιγμή».

Παρόλο που η συνεχιζόμενη δράση του Κανάρη το 1823 - 1824 φτάνει μέχρι τα Μικρασιατικά Παράλια, ο ίδιος έφερε πάντα βαρέως το γεγονός ότι δεν μπόρεσε να δράσει αποτελεσματικά το 1824, όταν ο στόλος του Χοσρέφ - Μεχμέτ Πασά κατέστρεψε τα Ψαρά. Διαφάνηκε τότε ότι βασική αιτία της αναδίπλωσης και υπεροχής των Τούρκων στο Αιγαίο ήταν η δική τους και ο αποσυντονισμός του Ελληνικού Ναυτικού, κάτι που έφερε σε μεγάλη δυσκολία την επιτυχή έκβαση της Ελληνικής Επανάστασης.

Ο Κανάρης μετά το τέλος της Επανάστασης θλιβόταν συνεχώς και τόνιζε χαρακτηριστικά ότι ντρεπόταν αφάνταστα για τα όσα θλιβερά και αποτρόπαια συνέβαιναν και μείωναν την αξιοπρέπεια του Ελληνικού Έθνους. Παρόλο που διετέλεσε πολιτικό πρόσωπο για πολλές δεκαετίες, πάντοτε προβληματιζόταν για τα μίση, τα πάθη, τις αντιπαραθέσεις, τους σκοτωμούς και τη δική του μεταξύ των Ελλήνων και τόνιζε χαρακτηριστικά: «...Έλληνες αδελφοί, υπάρχει χώρος για όλους μας σ' αυτήν την πατρίδα, ας μη γινόμαστε καθημερινά κορόιδο και δεκανίκια των ξένων που μας εκμεταλλεύονται...».

Ο Κωνσταντίνος Κανάρης διετέλεσε 4 φορές Πρωθυπουργός στην Ιστορία της Νε-

ότερης Ελλάδας και μάλιστα, ενώ ήταν Πρωθυπουργός το 1844 και το 1864 αντίστοιχα, η Ελληνική Βουλή ψήφισε αναθεώρηση του Συντάγματος της Ελλάδας.

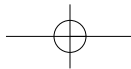
Η φήμη του Κωνσταντίνου Κανάρη από νεαρής ηλικίας ξεπέρασε τα ελληνικά σύνορα και η ηρωική του μορφή απασχόλησε ξένους καλλιτέχνες, λογοτέχνες και συγγραφείς, όπως τον Βίκτωρα Ουγκώ, τον Λόρδο Βύρωνα, τον Τόμας Γκόρτον και άλλους. Αλλά και όσοι από τους νεότερους δεν γνωρίζουν όλη την επιτυχημένη πολιτική του σταδιοδρομία σίγουρα θα το θυμούνται και θα τον θαυμάζουν ως τον ένδοξο Ναύαρχο θαλασσομάχο και ατρόμητο Μπουρλοτιέρη.

Ο Κανάρης Πρωθυπουργός.

Στην επόμενη έκδοση της εφημερίδας μας, πλησιάζοντας επετειακά τον Ιούνιο του 2021 όπου θα συμπληρωθούν 200 χρόνια από την επίσκεψη του Κανάρη στη Λάπηθο, θα συνεχίσουμε τις αναφορές μας με περισσότερες λεπτομέρειες για τις άγνωστες σελίδες της Κυπριακής Ιστορίας και τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν τότε στη Λάπηθο.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Βιβλία Λαπηθιωτών Συγγραφέων ή βιβλία που το περιεχόμενό τους έχει σχέση με τη Λάπηθο και κυκλοφόρησαν πρόσφατα ή θα κυκλοφορήσουν σύντομα

Τίτλος: «Ο Ρήγας το μικρό πράσινο λεμόνι»
Συγγραφέας: Ήβη Μάκη Σάββα - Πιερέττι
Εκδόση: Το Κάστρος 2020

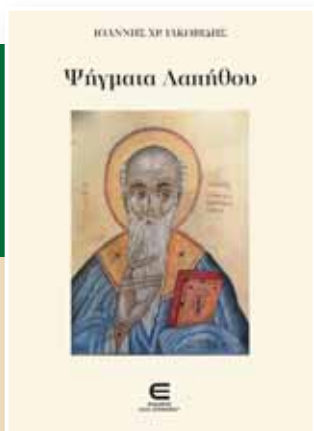
«Ο Ρήγας, Το Μικρό Πράσινο Λεμόνι», ένας ήρωας που γεννήθηκε στην άκρη της γραφίδας της Λαπηθιώτισσας Ήβης Μάκη Σάββα-Πιερέττι κι έμελλε να είναι τόσο μοναδικά ξεχωριστός, που απέσπασε το Γ' Βραβείο Παραμυθιού στον 8ο Παγκόσμιο Λογοτεχνικό Διαγωνισμό του Ε.Π.Ο.Κ. Ελλάδας με θέμα «Η αγάπη σε όλες τις μορφές». Η απονομή πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο του Πολεμικού Μουσείου Αθηνών στις 16 Ιουνίου 2018.

Μια μεγάλη περιπέτεια ξεκινά για το Μικρό Ρήγα, που είναι ένα γενναίο πράσινο λεμόνι. Ξαφνικά θα βρεθεί μακριά από το αγαπημένο του λεμονοβασίλειο του βασιλιά Πράσανδρου και της βασίλισσας Λαπήθιας. Θα ταξιδέψει σε νέους κόσμους. Με θάρρος και αγάπη θα αγκαλιάσει τον νέο του τόπο και τους καινούριους του φίλους. Με σύμμαχο την καρδιά του, καταφέρει να ξεπεράσει κάθε δυσκολία. Ο κύκλος της ζωής, ο τόσο σοφά σχεδιασμένος, τον φέρνει και πάλι πίσω στον τόπο που τόσο πολύ αγαπούσε και στο λατρεμένο του λεμονοβασίλειο και γίνεται κι αυτός μέρος μιας μεγάλης γιορτής: Ελπιδοφόρο και αισιόδοξο το παραμύθι, μας μεταφέρει σε ένα ξάγαντο ψυχής με άρωμα εσπεριδοειδών που δεν θα θέλαμε να αποχωριστούμε ούτε στιγμή!!!

Το βιβλίο έχει εγκριθεί ως κατάλληλο από το Υπουργείο Παιδείας Πολιτισμού και Αθλητισμού, για διδασκαλία σε όλες τις τάξεις των Δημοτικών Σχολείων.

Το βιβλίο διατίθεται στα βιβλιοπωλεία: Puplic Cyprus, ΣΟΛΩΝΕΙΟ στην Λευκωσία, VIVLIOSPITO στα Λατσία και GEORGIANA στην Λάρνακα. Στην Ελλάδα Κεντρική διάθεση ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ βιβλιοπωλεία. 210 2233633.

Email: ivi.pieretti@gmail.com **Facebook:** Ήβη Μάκη Σάββα. **Instagram:** ivimsavvapieretti. **Τηλ.:** + 357 96634035

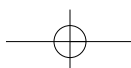
Τίτλος: «Ψήγματα Λαπήθου. Δεκαοκτώ κείμενα για την πολυαγαπημένη και αλυσμόνητη κωμόπολη της επαρχίας Κερύνειας»
Συγγραφέας: Γιάννης Χρ. Ιακωβίδης
Εκδόσεις: Ηλία Επιφανίου

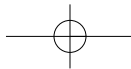
Αρχές του 2021 πρόκειται να κυκλοφορήσει το βιβλίο του Λαπηθιώτη συγγραφέα, Ιστορικού και Ερευνητή, Δρος Ιωάννη Χρ. Ιακωβίδη, με τίτλο «Ψήγματα Λαπήθου. Δεκαοκτώ κείμενα για την πολυαγαπημένη και αλυσμόνητη κωμόπολη της επαρχίας Κερύνειας». Το βιβλίο αφιερώνεται στα διακόσια χρόνια από τη συμμετοχή των Λαπηθιωτών και των υπόλοιπων Ελλήνων της Κύπρου στην εθνική παλιγγενεσία του 1821, με χαιρετισμό του Δημάρχου Λαπήθου, Νεοπτόλεμου Κότσαπα, και με πρόλογο του Αναπληρωτή Καθηγητή του Πανεπιστημίου Κύπρου, Πέτρου Παπαπολυβίου.

Στο πόνημα περιλαμβάνονται σε πέντε κεφάλαια δεκαοκτώ άρθρα μη δημοσιευθέντα ή που έχουν κατά καιρούς φιλοξενηθεί (2015-2019) στο περιοδικό «Επίκαιρα» των Αθηνών, με εκδότη, τον Ηλία Α. Λιβάνη και διευθυντή τον δημοσιογράφο Γιάννη Κορωναίο. Κάποια εξ αυτών έχουν ή είχαν αναρτηθεί στα ιστολόγια «Επίκαιρα», «Μεταρρύθμισις» «Πενταπόσταγμα», «Ινφογνώμων», του νομού Αιτωλοακαρνανίας κ.λ.π. και αναδημοσιεύτηκαν, συνήθως πιο εκτεταμένα, στο περιοδικό ΤΑ ΑΙΤΩΛΙΚΑ, εκδότης - διευθυντής: Καθηγητής Παναγιώτης Ι. Κοντός, Αιτωλική Πολιτιστική Εταιρεία (ΑΙ.ΠΟ.Ε.). Εν συνεχεία, όλα έτυχαν επεξεργασίας στο κείμενο και με την προσθήκη παραπομπών για τις ανάγκες του παρόντος πονήματος. Αναφέρονται – εξ ολοκλήρου ή εν μέρει – στη Λάπηθο: συγκεκριμένα στη μακρά ιστορία της, τις ασχολίες των κατοίκων, στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό πριν από το 1974, στην ιστορία του Δήμου, την ενδεικτική παρουσίαση σημαντικών μορφών, στην κατάληψη της από τους Τούρκους και τις συνέπειες, στη δράση των Λαπηθιωτών μετά τα τραγικά γεγονότα κλπ.

Στα παραρτήματα θα φιλοξενηθούν ονοματεπώνυμα και περιληπτικά η δράση διαπρεπών προσωπικοτήτων της κωμόπολης που δεν έχουν παρουσιαστεί στο κυρίως κείμενο, πίνακες των Λαπηθιωτικών επωνύμων και των αιχμαλωτισθέντων κατά το 1974, σελίδες από φύλλα της εφημερίδας «Τα νέα της Λαπήθου» και των ημερολογίων 2017-2021 του Δήμου Λαπήθου, φωτογραφίες από την επίσκεψη - προσκύνημα στον Άγιο Θεόδωρο Λαπήθου (8 Φεβρουαρίου 2020), μερικές προσωπογραφίες του Ηλία Κοντοζαμάνη, Ανώτατου Δικαστικού, Εικαστικού και Αγιογράφου και Συγγραφέα, του οποίου η εικόνα του Αγίου Ευλαλίου θα κοσμήσει το εξώφυλλο, η αναδημοσίευση έξι ποιημάτων της Φρύνης Α. Γρηγορίου εκ Λαπήθου που αναφέρονται στην τουρκική εισβολή και τις επιπτώσεις της, στοιχεία για την οικογένεια του Χατζηγιάννη Χατζηνικολή Ιακωβίδη κλπ.

Το βιβλίο θα διατίθεται σε Κύπρο και Ελλάδα από τις εκδόσεις Ηλία Επιφανίου, τηλ.: 22456 140 και 2103301025.

Τίτλος: «ΤΟ ΚΑΡΑΒΑΚΙ ΤΗΣ ΑΡΙΑΔΝΗΣ»**Συγγραφέας: Ηλίας Παντελίδης****Εκδόσεις: Ηλία Επιφανίου**

Το βιβλίο του κ. Ηλία Παντελίδη «**ΤΟ ΚΑΡΑΒΑΚΙ ΤΗΣ ΑΡΙΑΔΝΗΣ**» κυκλοφόρησε πρόσφατα και είναι ένα βιβλίο με πολύ ενδιαφέρον και το περιεχόμενό του αξιόλογο και σημαντικό, προβάλλοντας και διδάσκοντας την αγάπη, το θάρρος, την ελπίδα, στα μικρά παιδάκια και όχι μόνο. Προβάλλει τις ομορφιές του τόπου μας, της επαρχίας Κερύνειας. Είναι ένα μαγικό ταξίδι στον Καραβά και τη Λάπηθο με πρωταγωνίστρια τη μικρή Αριάδνη και το φίλο της το καραβάκι, οι οποίοι μέσα από τους διαλόγους τους δίνουν χρήσιμες πληροφορίες για τα αγαπημένα μας μέρη. Περιγράφουν με λεπτομέρειες τις γειτονιές και τους όμορφους τόπους του σκλαβωμένου νησιού μας.

Το βιβλίο ως παιδικό θα είναι χρήσιμο και διαχρονικό για τους μικρούς αναγνώστες, με έννοιες πιο επίκαιρες όσο ποτέ, από τις συνέπειες του πολέμου και του ξεριζωμού, της προσφυγιάς, της επιβίωσης και της ελπίδας για επιστροφή στη γενέθλια γη. Προσφέρει γεωγραφικά δεδομένα και επεξηγεί με χάρτες τις διάφορες τοποθεσίες, καθώς και ιστορικά δεδομένα, προβάλλοντας επιπλέον σημαντικές πληροφορίες μέσα από το φαντασμαγορικό ταξίδι της πρωταγωνίστριας και του μικρού της φίλου που είναι το καραβάκι της.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το βιβλίο είναι δίγλωσσο ελληνικό και αγγλικό γι' αυτό ταυτόχρονα μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο εγχειρίδιο και για μικρά παιδιά του απόδημου Ελληνισμού, αφού ο νόστος για την πατρίδα, όσα χρόνια κι αν περάσουν, όσες γενεές και αν αλλάξουν, δεν απαριένεται την καταγωγή των προγόνων μας.

Το βιβλίο διατίθεται από τις εκδόσεις Ηλία Επιφανίου, τηλ.: 22456 140 και από τον ίδιο τον συγγραφέα Ηλία Παντελίδη, τηλ.: 996269 11.

Τίτλος: Από θεατές, δημιουργοί του ονείρου!**Συγγραφέας: Κωνσταντίνος Χριστοφίδης****Εκδόσεις: ΑΡΜΟΣ**

Αφιερωμένο σε όλους εκείνους που πέθαναν στην προσφυγιά... και σε όλους εκείνους που μια μέρα θα επιστρέψουν και θα ζήσουν πάλι ελεύθεροι στην γη μας!

Προλογίζου: Καθηγητής Χαρίδημος Κ. Τσούκας, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Δρ. Γιόλα Μάρκου, Παθολόγος Ογκολόγος, Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου
Σχέδιο εξωφύλλου από τον ζωγράφο κ. Ανδρέα Λαδόμματο

«Απευθύνομαι σήμερα σε εσάς με ένα ισχυρό μήνυμα. Τολμήστε! Καμία αποτυχία δεν είναι μοιραία, καμία επιτυχία δεν είναι δεδομένη και τελική. Το μόνο που έχει σημασία είναι η τόλμη και ο αγώνας της κάθε μέρας. Αυτό που μετρά δεν είναι το πελώριο του στόχου ή του καθήκοντος, αλλά το μέγεθος της τόλμης! Καμία

βουνοκορφή δεν είναι απόρθητη, κανένας στόχος δεν είναι άφταστος... Παλέψτε γι' αυτή την σκοτεινή αλλά συνάμα φωτεινή πατρίδα. Εσείς, είστε οι δημιουργοί του ονείρου. Εσείς είστε η άλλη Κύπρος!»

Αυτά τα κείμενα δεν γράφτηκαν μόνο από μένα. Τα έγραψε και η ίδια η ζωή. Τα αγαπημένα και αξέχαστα μέρη που έζησα, οι γειτονιές μου, οι παλιοί συμμαθητές που περπατήσαμε μαζί. Τα έγραψε η θάλασσα της Κερύνειας, τα έγραψε ο Πενταδάκτυλος ... και τα επιμελήθηκε η ατέλειωτη αγάπη για τη γη μας και ο πόθος του γυρισμού.

Κωνσταντίνος Χριστοφίδης, Καθηγητής της Φυσικής και Πρόεδρος του Συμβουλίου του «Cyprus Cancer Research Institute». τ. Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου

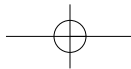
Το βιβλίο διατίθεται στα βιβλιοπωλεία: • Πάργα & στην Πανεπιστημιούπολη • «Σολώνειον Κέντρο Βιβλίου» στη Λευκωσία. Βυζαντίου 24, Στρόβολος • Και ηλεκτρονικά <https://armosbooks.gr/shop/filosofia/dokimia-meletes/apo-theates/>

«Ιστορικό – Πολιτιστικό Ημερολόγιο της Λαπήθου 2021»
Συγγραφέας: Επιτροπή Τύπου και Εκδόσεων Δήμου Λαπήθου
Εκδόσεις: Δήμου Λαπήθου και Π.Ι.Λαπήθου

Το ημερολόγιο είναι αφιερωμένο στην Εθνική Παλιγγενεσία 1821-2021, «Ο Κωνσταντίνος Κανάρης στη Λάπηθο και η συμμετοχή των Λαπηθιωτών στην Ελληνική επανάσταση του 1821».

Το ημερολόγιο διατίθεται ΔΩΡΕΑΝ, σε Λαπηθιώτες και μη, σε φίλους της Λαπήθου και σε απόδημους ως έντυπο διαφωτιστικό υλικό.

Αγία Αναστασία η Φαρμακολύτρια

Ο επιβλητικός ναός της Αγίας Αναστασίας της Φαρμακολύτριας κτίστηκε το τέλος του 19ου αιώνα (1869). Βρίσκεται στην κορυφή του βράχου της παλιάς Ακρόπολης της αρχαίας Λαπήθου και δεσπόζει της ευρύτερης περιοχής. Ημικυκλικά του ναού ήταν κτισμένο ένα από τα Δημοτικά Σχολεία της Λαπήθου.

Η Αγία Αναστασία η Φαρμακολύτρια γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Ρώμη στα τέλη του 3ου μ.Χ αιώνα επί εποχής του αυτοκράτορα Διοκλετιανού. Γεννήθηκε από γονείς ειδωλολάτρες οι οποίοι μαζί με το σύζυγό της την έριξαν στη φυλακή. Μετά το θάνατό τους απελευθερώθηκε, μοίρασε την περιουσία της σε φτωχούς και δίδασκε το Χριστιανισμό. Βασανίστηκε, αποκεφαλίστηκε και το λείψάνο της ρίχτηκε στη φωτιά και ακολούθως στη θάλασσα. Ο Λεόντιος Α΄ έφερε το λείψανο στην Κωνσταντινούπολη και εκεί έκτισε εκκλησία που φέρει το όνομά της, η οποία γιορτάζει στις 22 Δεκεμβρίου. Στη Λάπηθο η καθιερωμένη πανηγυρή της γινόταν στις 26 Δεκεμβρίου, λόγω των εορτών των Χριστουγέννων.

Στην Κύπρο η πολιτιστική και ιδιαίτερα η θρησκευτική μας

κληρονομιά έχει υποστεί από την τουρκική εισβολή βίαιη και συστηματική καταστροφή. Εκ-

κλησίες και Μοναστήρια έχουν μετατραπεί σε τεμένη, αφού πρώτα κλάπκιν όλα τα εικονίσματα και τα εκκλησιαστικά τους σκεύη. Η καταστροφή είναι τεράστια και δυστυχώς η πολιτική της λεηλασίας και βεβήλωσης από τις κατοχικές αρχές ακόμα συνεχίζεται.

Μετά το 1974 ο ναός της Αγίας Αναστασίας στη Λάπηθο αφέθηκε στην εγκατάλειψη φέροντας έντονα τα σημάδια της καταστροφής κυρίως του κωδωνοστασίου του, ενώ το εσωτερικό του είναι συλημένο και βεβηλωμένο. Η απουσία εικόνων και άλλων πολύτιμων αντικειμένων μαρτυρούν την αγριάδα του Τούρκου εισβολέα. Ο ναός μαζί με τον περιβάλλοντα χώρο, τον ξενώνα της

Μονής και το Δημοτικό Σχολείο, είχαν μετατραπεί σε ξενοδοχειακή μονάδα με την ονομασία «Agia Anastasia Hotel Resort», με πισίνα και καζίνο. Από το 2011 βγήκε στο σφυρί για πώληση, ενώ παράλληλα ο χώρος του σχολείου ημικυκλικά της εκκλησίας έχει μετατραπεί σε γηροκομείο, το οποίο εκμεταλλεύεται παράνομα ο σημερινός λεγόμενος Τουρκοκυριακός Δήμος της Λαπήθου.

Τον τελευταίο καιρό στο κωδωνοστάσιο του ναού άρχισαν να φαίνονται μεγάλες ρωγμές με κίνδυνο την κατακρήμνισή του.

Μετά από προσπάθειες του Δήμου Λαπήθου και άλλων Φορέων, μαζί με τη Δικαιοδική Επιτροπή Συντήρησης Ιστορικών Μνημείων και Χώρων (Τεχνική Επιτροπή για την Πολιτιστική Κληρονομιά και τα Θρησκευτικά Μνημεία της Κύπρου) αποφασίστηκε η επιδιόρθωση του κωδωνοστασίου και η αποκατάσταση των ζημιών.

Τον Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2020 τα συνεργεία επιδιόρθωσης κατεδάφισαν το κωδωνοστάσιο εξ ολοκλήρου και άρχισαν εκ νέου την αναστήλωσή του.

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ
«Η ΛΑΠΗΘΟΣ»

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ «Η ΛΑΠΗΘΟΣ»

Το Προσφυγικό Σωματείο «Η ΛΑΠΗΘΟΣ» πραγματοποίησε την Κυριακή, 27 Σεπτεμβρίου 2020, στα προσωρινά γραφεία του Δήμου Λαπήθου στη Λευκωσία τη Γενική του Συνέλευση.

Η ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνέλευσης περιλάμβανε: (α) την παρουσίαση πεπραγμένων της περιόδου 1.1.2019 - 31.12.2019, (β) την παρουσίαση του ισολογισμού του Σωματείου, (γ) το διορισμό των μελών του πειθαρχικού συμβουλίου και (δ) το διορισμό των μελών της Ελεγκτικής Επιτροπής.

Ο προεδρεύων της Γενικής Συνέλευσης κ. Άθως Ελευθερίου καλωσόρισε τα παρευρισκόμενα μέλη του Σωματείου και ακολούθως έδωσε το λόγο στον Πρόεδρο του Σωματείου κ. Δημήτρη Μηνά. Ο Πρόεδρος του Σωματείου στον απολογισμό του αναφέρθηκε στις δραστηριότητες του Σωματείου, περικλείοντας όλες τις πολιτιστικές, αντικατοχικές και κοινωνικές εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν από το Σωματείο κατά τη χρονιά 2019. Ακολούθως η Πρόεδρος της Ελεγκτικής Επιτροπής Στέλλα Κότσασα ανέλυσε τα οικονομικά του Σωματείου της χρονιάς 2019. Τέλος έγινε ο επαναδιορισμός των μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου και των μελών της Ελεγκτικής Επιτροπής.

ΕΠΟΜΕΝΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Το Προσφυγικό Σωματείο «Η ΛΑΠΗΘΟΣ» με την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, προκηρύσσει **Παγκύπριο Μαθητικό Διαγωνισμό Γυμνασίων / Λυκείων με θέματα τη Ζωγραφική και την Ποίηση**, ο οποίος λήγει στις 9 Απριλίου 2021.

Ο διαγωνισμός εντάσσεται στα πλαίσια μεγάλης μελλοντικής εκδήλωσης με τίτλο «**Η Λεμονοπαραγωγός Λάπηθος - Ο Πράσινος Χρυσός της**». Στόχος είναι να δώσει την ευκαιρία στους έφηβους μαθητές να ενδιαφίρουν ποικιλικά και ζωγραφικά επί του θέματος που είναι: «**Φυσικές ομορφίες, Παραδόσεις, Ιστορία και Πολιτισμός της κατεχόμενης Λαπήθου**».

Για περισσότερες πληροφορίες:

Δήμος Λαπήθου τηλ.: 22427733 και

Δημήτρης Μηνά (Πρόεδρος Προσφ. Σωματείου) 99609670.